

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljanjem
na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v dijaškem
semenišču (Knaben-
seminar.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez pose-
bne naročnine.

Slovenski GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopis
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice, če
se natisne enkrat 8 kr.
dvakrat . . . 12 „
trikrat . . . 16 „

Največji gospodarstveni greh liberalcev.

„Denarjev ni, kredita manjka, zlasti kmetom in obrnitkom“, tako slišimo in beremo pogosto, celó v liberalnih, judovskih listih. Vendar to se nam ne zdi popolnem resnično, saj dovolj jasno izpovedano ni. Marveč denarjev je veliko, več ko nekđaj. Tudi kredita ne manjka, še le preveč ga se kmetskimi ljudem ponuja. Nezgodna, nesrečna je le v tem, da se jim denar ne ponuja v pomoč, ampak v oderuško izsesavanje in gospodarstveni pogin. Kajti ponudeni kredit je za kmeta in obrtnika v Avstriji predrag, obresti previsoke. Celó liberalci vedó, da kmetije tudi v dobrih letinah ne dajejo več nego 4% čistega dobička. Kako tedaj hoče kmet shajati, kako gospodariti, ako pa za najeti kapital plačuje po 6 in še več procentov? Od leta do leta je, enkrat zadolžen, prisiljen več izdati, kakor pridela. Ako kde kake izredne pomoči ne dobi, je v nekoliko letih zgubljen. Predragi kredit, previsoke obresti so ga spravile na boben, izgnale izpod podedovane strehe, zapodile iz posestva, pognale z ženo in otroci vred med siromake. In tako se godi v našem cesarstvu uže celih 12 let. Kmetski in obrtnijski ljudje vidno ubožavajo; število posilnih prodavanj na kmetih raste strahovito. In kdo je velikej nesreči kriv? Nihče drug, nego edino zaslepnjeni ljudje, ki so pred 12 leti liberalnim lisjakom in bedakom verovali in jih za poslance izvolili. Kajti liberalni poslanci so l. 1868 odpravili oderuško postavo od l. 1802, proglasili svobodno jemanje obresti v poljubnej večini in tako vrata na stežaj odprli toliko strahovito razsajajočemu prav judovskemu oderuštvi, ki nas preti vse sleči in odreti.

Naši liberalni poslanci hoteli so posnemati Nemce, Belgijance, Francoze in Angleže, kder je tudi svobodno jemati tolikih obrestij, kolikih kdo obeča. Toda popolnem jih niso hoteli posnemati, ampak so se dali zapeljati od Judov in njihovih listov ter so vkrenoli popolnem na oderuško pot. Sodniki na Nemškem smejo „postavnih obrestij“ računati le 3%, na Belgijskem in Francos-

kem 2½%, na Angleškem pa le 2%. Pri nas je do l. 1868 smel sodnik zaračunati 4%. In tukaj so nam naši liberalni poslanci učinili svoj največji gospodarstveni greh, Oni so postavne obresti od 4% potisnili naprej do 6%. Vsled tega so povsod ne manjših, ampak večjih obresti tirjali, hranilnice 6%, posojilnice 7—12, oderuhi pa brez vsake mere. Denar, kredit se je podražal, kmet ne more nikder dobiti jegovim razmeram ugodnega kapitala. L. 1868 bilo je na malem in velikem posestvu vknjiženih 4000 milijonov goldinarjev. Vsled tega, da so hranilnice pozvišale obresti od 5 na 6%, morali so zadolženi posestniki hipoma 60 milijonov goldinarjev več za obresti plačati. V 18 letih se jim je tedaj iz žepa vzelo 732 milijonov goldinarjev. Strahovita zguba, to pa samo zato, ker so liberalci „postavne obresti“ od 4% pozvišali do 6%. Zato rečemo, pred vsem je sedaj treba tukaj pomagati in postavne obresti potisniti nazaj do 3%. Upamo, da naši državni poslanci na to ne bodo pozabili!

Pokojnemu č. g. Jožefu Virku v spomin!

Pogreba tako slovesnega, kakor smo ga imeli sv. treh kraljev popoldne, še stare Loče niso videle. Nesli smo k grobu, kakor je „Gosp.“ že v svojem zadnjem listu naznanil, „enega izmed najiskrenjših, najmarljivejših narodnjakov“ — nesli smo k grobu neutrudljivega dušnega pastirja, gorečega cerkvenega govornika, pobožnega slovenskega pesnika, požrtvovalnega rodoljuba, ljubeznjivega sosedu, zvestega prijatelja svojih duhovnih bratov — da s kratkim rečem: blagega moža — nepozabljivega Ločkega župnika, veleč. gosp. Jožefa Virka. Prečastiti g. Dr. Jožef Ulaga, konjiški dekan in nadžupnik, obdani od 12 župnikov in 8 drugih duhovnikov iz konjiške in 6 drugih dekanij spremljali so truplo pokojnega g. župnika iz farne hiše v cerkev. Tam so v genljivi in prisrčni besedi govorili pokojnemu nagrobno ter opravili cerkvene molitve. Ljudstva se je bilo od blizu in daleč toliko zbralo, da ga je pri cerkvi

in okoli cerkve bilo vse polno. Krasno mrtvaško trugo kinčalo je vkljub hudi zimi mnogo lepih vencev. Gnječa na prostornem trgu je bila tolika, da se je spreved le po malem iz cerkve proti pokopališču zvanaj vesi pomikal. Za mrtvaško trugo stopal je ves solzen mladi duhovnik ljubljanske škofije, kateremu pokojni gosp. Virk niso le bili samo ujec ali stric, ampak bili so mu rednik, bili so mu več kakor oče, ker ga niso le v šolah podpirali, ampak ga predlanskim tudi h Gospodovemu altarju spremljali, in ga za duhovsko službo izvrstno izredili.

Med odličnejšimi gosti, ki so bili prišli pokojnemu zadnje časti skazat, naj omenim blagor. c. k. namest. svetovalca g. F. Haas-a, celjskega okrajnega glavarja, ki je kot prvomestnik konjiškega okrajnega šolskega sveta, čegar ud so pokojni do smrti ostali, pogreba se udeležil. Bili so navzoči najodličnejši konjiški tržani, načelnik konjiške hranilnice, odborniki katol. pol. društva v Konjicah in zastopniki drugih društev, odborov in zastopov, katerih vedno delalni ud so bili pokojni Ločki gospod župnik. Konjiški pevci, katerim se je mnogo sosednih gg. učiteljev pridružilo, zapeli so pokojnemu na grobu genljivi Jenkotov zbor: „Blagor mu“ — ki je vsem globoko v srce segal. Med zvonjenjem „Ave Marije“ (večne luči) zasuli so pogrebeci blago srce, ki je rodilo toliko prelepih pesmic v počeščenje kraljice nebes in zemlje. Upajmo, da jim je prebl. D. Marija, ktero so vedno ljubili in častili, sprosilta prav milostljivo sodbo, ker pokojni v življenju gotovo nikogar niso preojstro sodili. Žalost farmanov po svojem toliko ljubeznjivem dušnem pastirju je pa še tem večja, ker so se pokojni gospod zlasti še pretečeni adventni čas s posebno nepopisljivo gorečnostjo prizadevali mlačne vzdramiti in jih k ljubezni do brezgrešno spočete Device Marije vneti. Pri tem svojem trudu in mrzli zimi nakopali so si pljučni prisad. Opravljali so še božične praznike božjo službo, kakor poprej po navadi. V pondeljek pred novim letom pa jih tolika slabost napade, da ne morejo več iz hiše. Zdravniki spoznajo, da mlademu bi bolezen ne bila nevarna, pa starčeku 70letnemu utegne življenje vzeti. Moči jih jamejo urno popuščati. Dajo se prevideti s sv. zakramenti za umirajoče, pregledajo še enkrat svojo oporoko, ktero so že pred 10 leti sestavili, popravijo, kar se je med tem spremenilo — in potem pri dobri zavesti pričakujejo vdani v božjo voljo, naj se zgodi, kar je Bog ž njimi sklenil. Ko farmani v nedeljo k cerkvi pridejo, zvedó, da je na vse zgodaj zjutraj jim Bog vzel dušnega pastirja, ki so od leta 1861. skrbno pasli čredo Ločke fare. O sladkem Imenu Device Marije so še obiskali svojo poprejšnjo čredo pri Materi božji na Kalobji, ki že dolgo po nemili smrti dušnega pastirja žaluje. Tolažili so svojo nekdanjo nevesto, pa niso slutili, da boče tudi njih sedajna tako kmalu udova postala. Blag spomin so zapustili pokojni gosp. Jožef

ne le v Ločah in na Kalobji, kjer so bili v vsem skupaj 30 let župnik, tudi po drugod, koder so kot kaplan se obilno v Gospodovem vinogradu trudili. Nadejam se, da spretnejše pero nam sestavi obširnejši životopis pokojnega slovenskega rodoljuba in pesnika, ki bi zlasti udom družbe sv. Mohora utegnil prav ugajati. Tukaj čč. bralcem „Slov. Gosp.“ le nekaj črtic iz življenja pokojnega gosp. Virka podam, s to prisrčno prošnjo, da kdor jih kaj več vé, naj tudi priobči, da bode poslednjič životopisca lehkó popolnoma podobo neutrudljivega slovenskega pisatelja in pesnika Jožefa Virka slovenskemu narodu podati. Znabiti se med obilnimi rokopisi pokojnega gospoda ali v spominskih bukvah Ločke fare nahaja tudi lastno-ročen životopis, ali vsaj imenitnejše dogodbe njihovega življenja. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Kutina. (Cydonia vulgaris).

Kutina se nahaja po naših vrtilih in vinogardih v treh posebnih sortah. 1. Kutina jablanka, *Cydonia maliformis*. Sad ima podobo jabelka. 2. Kutina grušečka, *Cydonia oblonga*. Sad je gruševe podobe. 3. Kutina Portugizanka, *Cydonia vulgaris lusitanica*. Sad je žolt, kakor zlato, debel z nekaško klobučino prevlečen in sploh prav izvrsten.

Kutina raste skoraj v vsaki zemlji, najrajši pa na kakem senčnatem mestu. Poslednja sorta je proti mrazu precej občutljiva in zato zahteva zavarovano stališče in po zimi nekoliko odeje. Zaploja se le redkokdaj po semenu, kterege je treba jeseni sejati. Navadnejše pa se zasaja po reznikih in vlačencih in tretja sorta kutina portugizanka se navadno po okuliranju na domače sorte pomnožuje. Sad se uživa ali sirov ali kuhan z drugim sadjem pomešan. Za pekarije je visoko obrajtan. Služi najbolj le v začimbo in poslajšanje drugih kuhanih sadnih sort, najbolj pa ko pridevek v sadni močnik. Delajo iz nje marmelade, solice, likere in žganje. Sem ter tje imajo tudi navado, da med kislo zelje v kad položé nekoliko kutinjevih drobljancev ali krhljev. Dalje daje sad z želodom vkup tako imenovani kutinjevi izvleček, seme pa kutinjevo žlezo, ki jo rabijo, če se komu oči vnamejo. Tudi razpokline na koži se zdravijo s to žlezo. V drevesnicah vzrejajo mnogo mladih kutinjevih dreves po reznikih, da potem na nje gruške pritlikovke žlahtnijo ali cepijo. Kutinjevo drevo je v cvetu in s sadom obloženo kaj krasnega pogleda. Kutina je ob tem času vsakemu vrtu pravi kras. Les je trd in služi strugarjem za razne izdelke.

Že stari narodi Grki in Rimljani so kutino visoko obrajtali. Jim je veljala za znamenje ljubezni in sreče. Plinius že pripoveduje o nji in kaže, kako jo je treba po zimi hranjevati. Nekteri celo menijo, da je kutina tisti sad, od kterege jesti je bilo na-

šim prvim staršem v paradizu prepovedano; ako bi bila Eva znala poprej, kako trpek je ta sad, gotovo bi se ga ne bila dotaknila. — Pri nas je kutina le postranski sad, pravi pasterk med sadunosnimi drevesi. In takemu ravnanju je tudi obrodek primeren. Vendar pa ne ravnajo povsod tako, ampak obračajo kutini vso svojo skrb. V ta namen sadijo kutino v dobro zemljo, v kateri pšenica lepo raste, po 3—4 metre drevo od drevesa. Jame izkopljejo globoke in široke in jih z mešanim gnojem do dobra izpolnijo. Ta mešanec si napravijo, da si dva dela blata iz jarkov in jeden del hlevskega gnoja dobro med seboj pomešajo. Kutinjevo drevesce se potem v jama posadi, na korenine nekaj ilovičaste prsti natrosi in slednjič s kompostom jama zadela in okoli drevesca se pusti sklednica iz prsti, da se more v nji voda deževnica nabirati. Jeseni brž ko listje odpade se drevesca obrežejo, pa le malo, le bolj same suhe vejice ali take, ki krono drevesu kvarijo. Mesenca novembra se okoli drevesa nekaj lopat gnoja natrosi in pod prst spravi. Spomladi se zemlja med drevesi prekoplje in posebno blizu dreves dobro prerahlja. Potem se potrosi zemlja s soljo tako, da je sol po zemlji poznati. Na hektaro gre 8 hektolitrov soli. Sol se je tudi že pri slivah dobro obnesla. Kdor tako s kutinami ravna, bode v treh letih že od mladih dreves sad bral. Nekteri mislijo, da kutine in gruške ne prenašajo gnoja in postrežbe in da so nepostrežene bolj trpežne proti boleznim in drugim nezgodam. Ali ta misel je povse prazna in bosa. Skušnje umnih vrtnarjev so ravno nasprotno dokazale.

Kaj storiti, ako kokoši dobijo trd golžun.

M. Golžun pri kokoših je namreč kožnata razteza v požiravniku, ktera je zato vstvarjena, da se v nji povžita jed za pravi želodec še le priredi in pripravna stori. To se pa doseže, da se jed v golžunu namoči in mehka postane, predno v pravi želodec pride. Če toraj kokoš trdo hrano kakor koruzo, ječmen in take reči v preveliki meri povžije, nima golžun dosti soka v sebi, da bi nabrano v golžunu jed kemično razkrojil, t. j. razmočil in omehčal. Tako ostane povžita hrana ko trda kepa v golžunu in živali zbolé, pobešajo glavo, greben zgubi rudečo barvo, žival postane klaverna, po kotih počepa in če se ji ne pomaga pogine v kratkem času. Jedna ali dve kavini žlici dobrega laškega olja, kakor potreba kaže, se vlije v boleno kokoš in vtrjena jed se kmalu spravi v želodec in žival je oteta. Dve uri potem, ko se je bolnici laškega olja dalo, je že letala po dvoru med drugim tropom, kakor da bi nikdar ne bila bolena bila.

Sejmovi na Štajerskem 20. jan. Schwanberg, Buče sv. Lenart, Arnož, sv. Mohor; 21. jan. Teharje; 22. jan. Mozirje.

Sejmovi na Koroškem 20. jan. pri sv. Hemi na Krki; 25. jan. št. Paul.

Dopisi.

Od Savinje. („Slovan povsod brate ima“). Kakor vsako leto, smo tudi letos o božičnih praznikih pri jaslicah častili božjo ljubezen, ki se nam je prikazala v rojstvu božjega Sina, rekel bi, da letos je bilo božično veselje še večje, ker se nam prikazuje dobrodejni jug, čeravno še na daljnem obzorju, ki nam obeta raztaliti led, v kojem nam že tako dolgo zmrznjena tiči narodna naša prosveta. To letošnje božično radost nam je, žali Bog! britko ogrenila tužna včest o hudi lakoti stradajočih naših bratov v Istriji. V resnobnem premišljevanju ravno tukaj veljavnih besedi sv. Paula do Korinčanov: „eden strada, drugi pa v obilnosti živi . . . v tem vas ne hvalim“ nam sama ob sebi, ne na ušesa, nego v dušo doni prekrasni muzikalni umotvor; po širokem svetu znano pesem: „Slovan povsod brate ima“, ter vabi, z djanško krščansko ljubeznijo pomagati našim sorodnim revežem v hudi lakoti. V tej zadevi so č. g. Vranski župnik koncem preteklega leta vzbudili prijatelje, svoje Vranske domoljube, ki so Jim v blagi ta namen radovoljno izročili 51 fl. S primerno besedo na pridiznici so svoje bogoljubne farmane na novega leta dan naklonili, da so pri cerkvenem darovanju podarili 41 fl. skup tedaj 92 fl. Iz št. Jurske fare so v ta namen izročili ondotni preč. g. župnik 20 fl. 38 kr. in iz Gomiljske preč. g. Luka Jeriša 18 fl. vsega skup 130 fl. 38 kr. koje izročujemo veleslavnemu uredništvu „Slov. Gospodarja“ naj denarje odpošlje siromakom v Istriji, ter dostavljamo iskreno željo, naj bi ta milodar od Savinje našel pri prečastitej in domoljubnej naši duhovščini in pri usmiljenem slovenskem narodu ob Sotli, Savi, Muri, Dravi in Dravinji veseli odmev in brisal solze istokrvnim našim slovenskim in krščanskim sobratom stradancem ter njim lepo kazal, da „Slovan povsod brate ima“.

B.

Iz Celja. (Nov list) začel je v našem mestu izhajati 10. januarja t. l. dvakrat na mesec pod imenom „Popotnik“, list za šolo in dom. Že dolgo smo se veselili takega lista v Celji, kjer bi ta prenehanji „Slovenskih Novin“ in po prezgodni smrti „Slovenske Bčele“ ni izhajal noben slovenski časnik do sedanjega Popotnika. Program, ktere ga so blagi rodoljubi za svoj list naredili, je tako zanimiv, da ga bo lahko vsakdo z veseljem prebiral. Popotnik bo prinašal: 1. Znanstvene spise. 2. Podučno tvarino za šolo. 3. Narodne pripovedi, pravljice in pesmi. 4. Životo- in krajepisne črtice. 5. Slovstvene stvari. 6. Novice in dopise. 7. Kratkčasnice in vganke. 8. Pisma. 9. Razne spremembe. 10. Naznanila. Iz tega programa se razvidi, da bo mnogim potrebam vstrezal, posebno pa gg. učiteljem in drugim prijateljem dobre odgoje. — Izdajal ga bo g. Mih. Žolgar, vredoval g. Jak. Lopan, natiskoval pa g. Jan. Rakuš. Cena listu je za celo leto 3 fl. za pol leta 1 fl. 50 kr. De-

nar se pošilja izdajatelju g. M. Žolgar, dopisi pa vredniku g. Jak. Lopan v Celji. Kakor se sme po možeh soditi, ki pri listu sodelujejo, ga z dobro vestjo vsem rojakom prav gorko priporočamo.

Iz Celja. (Železnica). Od novega leta sem sta se opustila brzovlaka, ki sta vozila po dnevi med Trstom in Mariborom; le od Maribora do Dunaja vozita še vedno. Namesto tega sta vpeljana 2 nova brzovlaka med Dunajem in Trstom, ko vozita po noči. Brzovlak iz Trsta prihaja v Celje ob polnoči, ovi iz Dunaja ob 4. uri zjutraj. Za one popotnike, ki hodijo na Hrovaško, je to prav prijetno; kajti ni jim treba na Zidanem mostu čakati cele noči, kakor se je to godilo do zdaj. „Slov. Gospodar“ je o tej prejšnji napaki že enkrat besedo spregovoril in veselilo bode gotovo vse popotujoče bralce „Slov. Gosp.“, da zamorejo s pomočjo teh novo vpeljanih brzovlakov dolgočasni Zidani most takoj zapustiti.

Iz Ribnice. (Ogenj). Po noči od 2. do 3. januarja t. l. ob 1. popolnoči nastane hud požar pri tukajšnjem mesarju g. Pur-ju in kakor bi trenil je bilo celo hišno poslopje v plamenu. Ljudje so že vsi mirno počivali, pa so vendar nepričakovano hitro prihiteli braniti in gasiti. Vode je bilo hitro pri rokah dovolj in ko privlečejo brizgalnico do omenjene hiše — o nesreča — bila je vsa zamrznjena. Na 3. cole debel led je zadelal najpotebnejše luknje in se ni dal odstraniti.

Ljudi je bilo zadosti, enako tudi vode; pa kaj vse to pomaga? Z veliko težavo in nevarnostjo so vlačili in nosili škafe na bližnje strehe, in — hvala večnemu Bogu — po jako marljivej delavnosti se je posrečilo, rešiti vsaj sosednja poslopja. Ubogi mesar pa je moral gledati s solznimi očmi, kako mu je deroči plamen ves njegov živež požiral, kogaja bi se vsaj polovica s pomočjo brizgalnice rešiti dala. Kdo pa je kriv, da je srenjska brizgalnica tako zanemarjena? Kdo drug, kakor srenjsko predstojništvo? Vsakega mora sveta jeza pograbititi, ako vidi, da je nemarnost, koja bi bila lahko izostala, te velike škode kriva. Slavnemu srenjskemu predstojništvu ribniškemu tedaj svetujemo, da se naj menje briga za mnogotere druge reči fare ribniške, ki ne spadajo v njegov delokrog, temveč naj stori svoje važne dolžnosti, za ktere je pri Bogu in ljudeh odgovorno. Kaj pomaga, če se slavni srenjski predstojnik g. R. T. drugi dan pismeno zahvaljuje za marljivost in delavnost ljudi (die Gem.-Vorstellung sieht sieh mit Vergnügen veranlasst an Alle beim Brande Erschienenen . . . herzlich zu danken) jeza in nevolja je bila in je še občna zavoljo zanemarjenja srenjskega gasilnega orodja. Kako lahko bi ogenj uničil celo vas in kdo bi bil več kriv, kakor Vi signore *) predstojnik? Zapišite si to dobro za ušesa in skrbite boljše za srenjo ribniško, ktera je tako nesrečna, da ima Vas za svojega predstojnika!

*) Rodom je namreč Lah.

Iz Mozirja. (Veselica). Tukajšnja čitalnica je imela 4. jan. svoj letni občni zbor, pri kojem so v čitalnični odbor voljeni g. Jak. Škoflek, predsednik; g. Ivan Govedič, podpredsednik; g. Jos. Kotnik, blagajnik; g. Ivan Vrankovič odbornik in g. Franjo Žolgar odbornik. Gosp. predsednik je v odličnem govoru številno zbrane društvenike in goste prijazno pozdravil ter izrazil svoje veselje in pohvalo, da društveniki marljivo društvene časopise in knjige prebirajo in da tako čitalnica svojemu namenu ustreza. Z veseljem smo pozdravili novo osnovani pevski zbor, ki je pri svojem prvem nastopu, reči smemo, vse navzoče iznenadil, kajti popeval je res oziroma na kratek čas svojih pevskih vaj jako odlično. Le vrlo naprej in gornja Savinjska dolina bode imela izboren pevski zbor, ki nam bode večkrat vesele zabave priredil. Zabava vršila se je jako živahno, sledile so razne napitnice, godba ustrezala je plesalcem in imeli smo s kratka rečeno prav veseli večer!

Iz Velenja. (Kmetijska podružnica — volitve). Enkrat, če se ne motim, sem že omenil v „Slov. Gosp.“, da je naša Šaleška dolina lepa in jako rodovitna; če bi bila skozi in skozi pravilno in umno obdelovana, prinašala bi svojim posestnikom še obilniših pridelkov. Ali k temu bi trebalo razven šolskih podukov, ki se mladini v šoli delé, tudi še poduka za odrasle ljudi. To pa bi bilo mogoče v kaki ponavljajoči šoli ali pa v kakem kmetijskem društvu. Oboje je do zdaj nam primanjvalo. Zadnje bomo zdaj dobili. Včeraj se je namreč tajnik štaj. kmetijskega društva v Gradcu, g. Miroslav Müller, k nam pripeljal, da nam osnuje in ustanovi tukaj prepotrebno podružnico kmet. društva štajerskega, ki bode potem na to delala, da se bo hmeljstvo (Hopfenbau) vpeljalo, dalje sadje-, trto-reja in sploh obdelovanje zemlje kolikor mogoče zboljšalo in na višjo stopnjo dobička povzdignilo. Gospodje posestniki, pozivljam Vas, da v prav obilnem številu temu prekristnemu društvu pristopite. Posnemajte tukajšnjega posestnika g. Raka, ki se že več let trudi in deluje v tej stroki in si je priredil drevesnico, ki nima daleč okoli jednake. Veselje jo je videti! Korist, kojo bo dajala, je gotovo neprecenljiva. — Pretekli teden smo imeli tukaj okoli volitve novih županov in tudi ono novega načelnika okrajnega zastopa. Povsod so nove volili. Načelnik okr. zastopa postal je gospod Miha Golob iz Šoštanja. Volitve so večjidel prav povoljne, ker izvoljeni so, kakor so tudi stari bili, vse časti, spoštovanja vredne in skozi in skozi zaslug polne osebe.

Od sv. Petra pri Radgoni. (Nemila smrt) kosi vse od kraja, brez kakega razločka, mlade in stare; bogatin v krasni palači, in revež v uborni bajti, prosti in imenitni, nizki in visoki, vsi vsi se morajo, ko pride vrsta, vkloniti pod smrtonosno koso, ktera jim silama pretrga nit življenja, ne zmenivša se za to, kaj in kedaj so bili. Tudi

tukaj pri nas je stegnila svojo koščeno roko po neki višji glavi. Umril je 23. dec. 1879. po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti, blagorodni gospod Herman grof Wurmbrand grajšček v zgornji Radgoni. Pogreb se je vršil na praznik sv. Stefana popoldne in sicer prav sijajno, 9 čč. gg. duhovnikov in velika množica ljudstva je blagega pokojnika spremila na sv. Peterski mirodvor, kjer so ga položili k očetu in materi, in k dvema bratoma v domovinsko rakvo k večnemu počitku. Tudi vojaštvo mu je skazalo svojo čast, 8 kanoenov je zagromelo jemu v zadnji pozdrav. Naj počiva v miru! — Hudo zimo in oster mraz imamo tudi mi tukaj krog Radgone že od početka adventa sem. Mura je tukaj pri Radgoni skoro popolnem premrznila, več mlinov je led in sreš poškodoval, tudi nekteri že močno trdijo, da bi bil trs po vinogradih zarad silnega mraza pozebel. Ako bo temu res, tedaj se pa nimamo nadjati kake dobre vinske letine. Bog daj! da bi le ta novica ne bila resnična.

J. D.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Državni zbor začne zopet zborovati dnes 15. jan.. Naši poslanci bodo sedaj pri obravnavi proračuna za l. 1880 dobili prilike potegniti se za narodne pravice Slovencev; trdno upamo, da bode vsak svoje rad storil. — Avstrijsko-ogerske delegacije zborujejo o potrebah cele Avstrije; pri tej priliki je minister zunanjih naših zadev baron Haimlerle povedal, da še s Srbijo ni dognano, kde in kako se bodo železnice potegnile črez Savo ali Donav; vsled tega se magjarski in tudi nemški listi grdo nasajajo na Srbe, kakor da bi ti vsemu krivi bili, a krivi so le Magjari, ki ne privolijo, da bi se gradila železnica iz Siseka v Novi, iz Siseka v Zemun in iz Budimpešte v Zemun, od koder bi jo potem črez Savo zvezali še z srbskimi železnicami pri Belgradu. — Nemški liberalci še se vedno med seboj grizejo, sedaj so celo svojega patrijarha dr. Herbsta napali in mu očitajo, da jih je on zavozlal v menjšino, ker se ni hotel s Čehi pogajati. — Na Ogerskem je led v Donavu pouzročil povodenj pod Požunom in pri Komornu, kder je most vtrgalo. — V Budimpešti sta se urednik Verhovay in grof Majthény sprla, ker je prvi drugemu nekaj umazanostij pri nekej posojilnici dokazal; nastane dvojboj s pištolami in Vrhovay padne nevarno zadet v desno oprsje; na to prilomastijo Vrhovajevi prijatelji, zbobnjajo številno druhal, ter se postavijo ž njo pred „kazino“ ogerskih plemenitašev, da bi zagodli „mačkinjo muziko“ in šipe potrupali; toda policija, vojaki in državni poslanci so ljudi pomirili. V Bosni in Hercegovini so zasledili bogate premogove (Steinkohle) sklade, največje okoli Zenice.

Vnanje države. Mnogo hrupa napravile so novice, ki poročajo, kako ruska vlada vedno več vojakov poriva proti avstrijskeji in nemškeji meji,

a ob enem naročila iz Amerike 120.000 novih pušek. — Dne 8. jan. so Albanci napali črnogorske junake v Limskeji dolini, a bili so tepeni in vrženi nazaj, 600 jih je obležalo mrtvih in ranjenih. Vendar to je le začetek vojske, ker turški Muktar-paša Albance podpira, da bi sultanu ne trebalo Črnogorcem prepustiti Gusinja in Plave. — Bolgarski knez je razpisal nove volitve za narodni zbor; v Sofiji ali Sredecu izhajati je pričel velik list francosko-bolgarski „Bolgarski glas“, ki je lepo pa tudi modro pisan. Bolgari bodo kmalu na Balkanskem poluotoku najmočnejši narod slovanski — dediči turškega carstva; nedavno so ošabne Grke spodrinoli iz Plovdiva ter odvzeli njihovo tamošnjo cerkev, ki je uže nekđaj bila bolgarska. — Italijani so Rim utvrdili zagrdivši okolo njega 11 zašancanih taborjev. — V Nemčiji pričeli so novo „kulturno borbo“ veliko potrebnjšo od one, ki meri na uničenje katoličanov. Nova borba gre proti Judom, ki se ondi nesramno šopirijo in bogatijo, jud Bleichröder jo samo lani na borzi zaslužil (?) 6 milijonov! — V Ameriki so Chilenci zopet zmagali in Bolivijancem pomagali, da so ti svojega predsednika iztirali in se začeli pogajati za mir. — Freimaurejri v Braziliji nadlegujejo zopet katoliške škofe.

Za poduk in kratek čas.

Stanko Vraz in Urban Jarnik ter slovenski Korošci pred 40 leti.

(Sestavil po drugih spisih J. L.)

III. Jarnik na prvi pogled Vraza ni več izpoznal in držal za ruskega profesorja Preissa. No, kedar sem mu povedal, da nisem Rus, ampak Ilir, začel me je starec objemati in poljubovati, kakor da bi bil dete njegovega srca. Starec je bil pred tednom na smrt bolan, še slab na nogah, pa vendar me je izpraševal pri mizi črez polnoč: kaj dela Gaj, kaj Iliri? itd. Drugo jutro sem mu zopet moral dopovedati, ko sem vstal brž k zajuterku. Pripovedoval sem mu opoldne, zvečer, in tako tri dni naprej do danes. On bi me le naprej izpraševal, ako mu ne bi bil povedal, da moram pisati plemeniti domorodkinji, na kar mi je rekel: „Ehret die Frauen, den . . . Moosburg je za našo zgodovino znamenit grad. Tu je stoloval Arnulf, vojvoda Korotanski, kateri je prišedši na nemški prestol pozval našim dedom na vrat Magjare. Od starega grada stoji še eden branik (turn), od katerega sem odkrušil relikvijo za Rusa. (Nek učen Rus, ki je po Slovenskem potoval, je bil njegov prijatelj). Bog naj da, da bi tudi od Magjarstva v kratkem tako malo ostalo. Drugo Stanko Vrazovo pismo je iz Bistrice v Zilski dolini (dne 31. maja 1841.) V te čisto slovenske kraje, kamor je tudi šel nabirat pesmi in jezik slovenski občudovat, spremljala sta ga Jarnik in še zdaj živeči starec naš učeni Slovan Majar. Zopet popisuje Vraz nošo in

običajje Zilanov in Zilank svoji posestrimi tako-le: „Kriilo (Zilanke) rudeče, stogubne zloženo, sega komaj do kolen, tako, da se more skoro videti zaveza nogovic, katere so bele kakor sneg; na nogah pa so črni, rudeče obšiti črevlji. Okoli pasa je črni z rudečimi, zelenimi ali plavimi remenci obšiti usnjeni pas, od katerega visi širok trak doli do kolena. Na koncu visi nožič (britvica). Okoli vrata je kinč, verižica do pasa segajoča. Na nedrih je z iglico pripeti rudeči ali plavi robec. A na glavi? Na glavi stoji čudnovate oblike kapa (čepa, peča), katere široko nabrani čipci (zobci) v lice udarjajo kakor hlad delajoče peroti. Izpod ovih čipk pa gledajo črne in mile oči, da človeka prav prešinejo, če v nje pogleda. Mladenči so tudi visoke rasti in plemenitega obraza. Toda njih obleka je po vsem ponemčena (?) Tudi pri njih so presnete švabske črne hlače navadne in čez kolena segajoči škornji, kateri polovico človeka požró, kedar jih obuje. Lepoto in krepkost Zilanov ume vlada na svojo korist obračati. Nemški Korošči so, kakor sem ti enkrat že objavil, po vsem „krofasti“, zato si vlada potrební broj vojakov z Zilani nadopolni. Sama Bistrica, vas broječa 100 hiš, je dala poslednjikrat 50 vojakov novincev. Vendar jih je še dosta za ples in za razplodenje rodu Zilskega. Meni se tu zdi — v najskrajnjem kotu ilirstva proti severo-zapadu — kakor da sem doma. Ona ista lica vidim tu, kakor v ljutomerskih goricah in na murskem polju. Tudi jezik je slovenskemu mojega rojstnega kraja mnogo bližji, nego jezik ostalih Korošcev in Kranjcev. Tudi hiše in pohištvo — vse kakor pri nas. Priznati moram, da se je značaj naroda skoro čisteje obravnaval, kakor pri meni. Tu ima vsaka vas po eno ali dve lipi, kjer se pri žegnanji pleše narodni ples. Rodbinska ljubav je veliko srčnejša, nego pri nas. Kako prebivalci daljno rodbino, ki je došla na žegnanje, pozivljajo na obed, kako jih časté! Na mizi je celi stolp bogato pripravljenih jedil. Pije se samo vino, čeravno najslabše vino tukaj evanciko stane. S pivom komu postreči, drži se za največjo sramoto. Tudi nedolžnot se tukaj ne prodaja za nobeno ceno. Deklica, ki se je v tem pregrešila, veliki javni sramoti je razpostavljena. Ne sme plesati pod lipo, kar je najhujše za njo“. Stanko Vraz dalje popisuje še, kako je posluševal njih narodne pesmi in jih napisoval, kako gledal njih ples pod lipo itd. Potem pripoveduje, kako je še po drugih krajih Koroške hodil, vendar tako živih slik narodnih obrazov iz drugih krajev Koroške ni podal več; zato smo zadovoljni, ako smo vsaj z navedenim spoštovanemu čitatelju vstregli.

Smešničar 3. Lovski posestnik sreča dobro mu znanega tata lovske zverjadi. Sreča pa ga tako v soteski, da nikamor uiti ne more imajoč pod pazduhom puško in v roki držeč 2 zajca. Posestnik stopi mirno pred nja in mu reče: no, Jirga, kako si ta dva zajca dobil? Jirga, prebri-

sana glava, najde brzo odgovor in reče: „gospod, tepla se sta med seboj in sem ju pomiril“.

Razne stvari.

(*Stradajočim Istrijanom*) ubogim Slovanom v pomoč nabral je č. g. Balon, župnik na Vranskem, 130 fl. 35 kr. V isti namen daroval je č. g. Lovro Herg 1 fl. in č. g. Kolenko 1 fl. neimenovan v Lembahu 2 fl. Vseh 134 fl. 35 kr. odposlali smo dnes 14. jan. profesorju g. Matejčiču v Pazin, kder je odbor. Uredništvo „Slov. Gosp.“ je pripravljeno nabirati nadaljšnjih milodarov. Plačnik vsem je Bog!

(*Svitli cesar*) so darovali 600 fl. siromakom ljutomerskega okraja.

(*Kravo ukradle*) so v noči 4.—5. jan. v fari sv. Martina v Rožni dolini doslje nekovane tatinške tace. Zaklano in oguljeno, do 70 fl. vredno živinče našli so sledeči dan v logu ne daleč od poškodovanca. Kožo je med tem kožar Lemberški že kupil od nekega neznanega človeka, kupec ga je sicer vprašal, kdo in od kod da je, a bil je prevaren, kar je zvedel malo pozneje.

(*Mariborska čitalnica*) napravi v nedeljo 18. jan. zvečer ob 8. uri veliki ples v svojih in gospé Šrameljevih prostorijah. Med novimi odborniki je tudi g. prof. Ambruž.

(*Slovenci propali*) so pri volitvi okrajnega odbora mariborskega, čeravno so pri prvotnih volitvah bili priborili dostojno večino. Zakrivila sta to dva moža, ki sta doma ostala, St. Mohorko iz Slivniške fare in J. Korman iz Kumna in g. Mihelič, ki je prepozno prišel. Zakaj? V odboru pa sedijo zopet nemškutarji in liberalci, le dva Slovenca, g. Kodela in g. Paul Simona, so morali pripustiti, ker v kmetskej skupini in v onej velikih posestnikov ni bilo nobenega nemčurja. Načelnik je dr. Jož. Schmiederer (namestnik Girstmajerjev) izvoljen z 19 nemškutarskimi glasi proti 17 slovenskim, koji so bili za dr. Radaja, načelnikov namestnik dr. Duhatsch, odborniki: Jož. Kodela, Paul Simon, K. Pahner, David Hartmann (luteran iz Würtembergu) in J. Girstmajer starši, ki ima vse na svojem vožincu, mesto in okraj! G. Seidlova zadnja krona pa je šla rakom žvižgat — prijatelji ga zapuščajo! G. Mohorko je bil obiskovan od „voterja“ Wretzelna den pred volitvo okrajnega odbora. Korman pa si je baje nogo zlomil, pet sto medvedov, ravno o pravem času za — nemčurje?

(*Zajčjega tata*) prejeli so v Laporji slov. bistriškega okraja, kder močno zajce kradejo na mnogi način tako, da so lovski posestniki na zgubi. Enega tatov so vendar sedaj dobili in ga sodnji izročili.

(*Dobrega in pošteno nabranega vina*) dobi se do 2000 veder po 6—8 fl. pri g. Janezu Koritnik v Brežicah (Rann), g. Janezu Urek v Globokem in Jožefu Dušec v Paulovi vasi; pošta in železniška štacija: Rann in Steiermark.

(Šolo zaprlji) so pri sv. Marku pod Ptujem, ker otroci vsled bolezni „difteritis“ hudo umirajo; tudi nadučitelju je otrok umrl.

(Okr. zastop celjski) je 300 fl. dovolil v podporo deželnej razstavi v Gradcu 1880.

(Župan v Ljutomeru) je zopet g. Steyer, sve-tovalci so g. Zemljč, g. A. Huber, g. Schwarz.

(Nemškutarški srenjski predstojnik) g. A. Wein-gerl na Pesnici oznanuje v „Marburger-Zeitung“, da bo 26. jan. t. l. volitev srenjskega zastopa „in Gatschig“. Mož je tako slovenski pozabil, da ne vé več imena lastne srenje, ki se pošteno slovenski glasi: Gačnik.

(Baron Goedel) je od okrajnega zastopa slov. graškega dobil prošnjo, naj se pri sklepanji kup-čijske nagodbe z Nemčijo gleda na koristi našega živinorejstva, in prošnjo, naj se šolsko obiskovanje od 8 na 6 let zniža. Obedve prošnji je blagorodni poslanec uže izročil državnemu zboru.

(Vabilo) k veselicam v ptujskejši čitalnici v pustnem času 1880. 4. jan. društveni večer. 18. jan. venček. 1. febr. veliki ples. 8. febr. ples v šemah. Začetek vselej točno ob 8 uri zvečer. Maske do-bijo vstopne liste pri društvnem tajniku. K obil-nej vdeležbi uljudno vabi odbor.

(Poštna podružnica) pri sv. Magdaleni v Ma-riboru nahaja se nasproti kavarni: zum Nordpol.

(Otroci užgali) so hišo, škedenj in hlev po-vestnika Jur. Crepinjko v Žabjey vasi pri Slov. Bistrici, škode je 1200 fl. Nesrečnež ni bil zava-рован.

(Ponočni požar) je uničil hram srenjskega predstojnika v Koreni št. lenartskega okraja g. Fr. Belarja 2. jan. t. l. Škode je 1200 fl. in se bo nekaj po zavarovanji pokrilo. Pravijo, da je sovrážnik hišo užgal.

(Ukanili so se tatje) vlomivši v g. Orehekov mlin v Štrihovcu marib. okraja, ker niso več zrnja našli, nego žakljč koruze, kakih 10 bokalov ali pintov. V svoji jezi še te trohice niso hoteli vzeti seboj.

(Častno srenjčanstvo) podelili so v Arvežu tamošnjemu mnogoletnemu okrajnemu sodniku g. Fr. Poseku, ki je stopil v pokoj.

(Dva „švercerja“) oče in sin, sta v Mariboru prodavala smodke ali cigare (Trabucco), ki so bile iz ces. tabakarnice v Fürstenfeldu ukradene. Sina so pograbili in mu vzeli 400 cigar, oče je pa všel na stran pognavši 500 cigar.

(V mariborski konjeniški kosarni) je se obe-sil husar Andrej Horvat.

(Tolovaj Guzaj) je oddal na celjskejši pošti prošnjo do svitlega cesarja dne 18. nov. pret. l. naj ga pomilostijo; pravi, da je res večkrat vlomil in Antona Mastnjaka pri sv. Juriji na južnej želez-nici ubil, ker se ga drugače ubraniti ni mogel, druga zločinstva so pa le njegovi tovarši učinili.

(Mestnine) so Mariborčani nabrali lani 12994 fl. veliko več nego prej, ko so mestjani pobiranje mestnine bogatemu Girstmajerju v najem dajali.

Pomnožene dohodke imajo zahvaliti vrlemu gosp. Bindlehnerju. V zahvalo so ga Duhač-Girstmajer-Schmiederjanci pri volitvi vrgli iz mestnega zastopa, ker je mož kot pameten Nemec tudi Slovincem hotel biti pravičen.

(Blizu Zidanega mosta) je nek italijanski ca-pin žemlarja Antona Korberja napal, mu vzel 10 žemelj in z nožem v osrčeje dregnil. K sreči rana ni smrtna.

(Pri sv. Marjeti na Dravskem polji) pogorel je hlev, škedenj in hram posestniku J. Kirbišu. Škode je 2000 fl. Zavarovan je za 1300 fl. Ogenj je nastal bržčas vsled nemarnosti.

(Načelnik okrajnemu zastopu v Mahrenbergu) je grajščak F. Schmit, A. Kukla namestnik, Jul. plem. Gasteiger, Fr. Dietinger, Fr. Kovač, Jožef Hofer, Simon Korat odborniki. Pravega Slovenca bi tedaj še z lučejo ondi zastojn iskali.

(V Cmureku) snujejo društvo za stavljenje železnice iz Radgone nad Cmurek, Arnauž, Gomi-lico, Lučane, Arvež do Zelenega travnika; dru-štvenik vplača 20 fl.

(Spremembe v Lavantinskejši škofiji.) Prestav-ljena sta čč. gg. kaplana: Jož. Kotnik k sv. Bar-bari pri Vurmbergu in Fr. Murkovič v Laporje. Č. g. M. Pogelšek župnik pri sv. Mihelu oskrbuje za-časno kuracijo Zavodnje; č. g. Fr. Smolič šel je v stalni pokoj in č. g. M. Strašek postal je privizor v Dobovi. Razpisane so fare: Dobova do 16. febr. Loče in Zavodnje do 18. febr.

Loterijsne številke:

V Trstu 10. januarja 1880: 10, 9, 41, 87, 63.
V Lincu " " " " " " " " " " " " " " 1, 67, 70, 42, 30.
Prihodnje srečkanje: 24. januarja 1880.

Naznanilo.

Podpisani ima 10 oralov smrekovega lesa na prodaj za rušte in za žaganje desek in lat, ki je tik Drave in železnice.

Jožef Režman (Dobal)

1—2

posestnik na Laznici pri Lembahu.

Učiteljska služba

na enorazrednici v Veržeju IV. plačil. razreda se razpisuje.

Prosileci slovenskega in nemškega učilnega jezika zmožni naj uložijo pravilno svoje prošnje do 6. februarja t. l.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru 3. jan. 1880.

2—3

Predsednik **Premmerstein.**

Podučiteljska služba

je izpraznjena na trirazredni šoli v Središču (Pol-strau) z letno plačo stalno 440 gld. začasno 330 fl.

Prosileci, slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožni, naj vložé svoje prošnje do 20. prosinca 1880 pri krajnem šolskem svetu v Sre-dišču, pošta Polstrau.

Okrajni šolski svet v Ptujju 26. dec. 1879.

3—3

Predsednik: **Trautvetter.**

Štev. 42.

Oznanilo.

Ces. kr. okrajna sodnija slov. graška naznanja, da je dovolila v prostovoljno dražbenko prodajo k zapuščini Janeza Garnuš spadajočega in 2350 fl. cenjenega posestva urb. štev. 134 ad Altenmarkt, po domače „Bučeva huba“ v spodnjih Dolžah, dalje na 736 fl. 35 kr. cenjenega prihištva s set-vami vred, ki so do 27 fl. cenjene.

Dražbalo se bode v torek 27. jan. 1880. dopoldne od 10. ure naprej, to pa na mestu gori omenjenega posestva. Pod nastavljeno ceno se posestvo ne proda. Vsak dražbar ima 250 fl. vadija položiti, preden sme kaj obečati. Ostali pogoji, izpisek iz zemljišnih knjig, cenilni zapisnik zamore vsak pregledati pri tukajšnji sodniji. Vsako prihištvo izdražbano se mora takoj plačati in vgenoti. Posestvo meri 20 oralov 644 □ sež., za kar pa sodnija ni porok, to pa v davkarijske srenji Brde in št. Ilj s hišnim hramom, gospodarskimi poslopji, zraven je še posebič kajža s gospodarskim poslopjem, ter je vse kakih 5 minut oddaljeno od ceste iz Slov. Gradca v Velenje.

Ces. kralj. okrajna sodnija v Slov. Gradcu
dne 6. januarja 1880.

Naznanilo.

Da sem mlin že v štant dal na 3 leta, naznanjam vsem svojim dopisnikom bližnjim in daljnim.

Janez Krajnc, p. d. Gorjup,
posestnik v Verbjem pri št. Juriji n. j. želez.

Podučiteljska služba

na četverorazredni šoli v Ljutomeru s plačo II. razreda se razpiše.

Prosileci slovenskega in nemškega učilnega jezika zmožni, naj vložijo svoje prošnje pravilno do konca januarja 1880.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru

dne 24. decembra 1879.

Predsednik:

3—3

plem. **Premerstein.**

Izvrsten
gnojni gips
(mavec)
priporoča železarijska kupčija
Danijela Rakuša v Celji
1—4 (v graškej ulici.)

Podučiteljska služba

izpraznjena je na dvorazredni šoli v Vurbergu (Warmberg bei Pettau) z letno plačo stalno 440 fl., začasno 330 gld. in prostim stanovanjem.

Prosileci slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožni, naj vložé svoje prošnje do 28. prosinca 1880 pri krajnem šolskem svetu v Vurbergu, pošta Ptuj.

Okrajni šolski svet v Ptujju dne 30. dec. 1880.

3—3

Predsednik: **Trautvetter.**

Pohištvo na prodaj.

Podpisana prodajam vsakovrstno pohišno in posteljno opravo, kakor: omare, mize, stole, zrcala, podobne itd. po prav nizki ceni. Tudi se pri meni stara hišna sprava zamenja za novo proti majhni odškodnini.

Uršula Lang

3—3 v Celji, gosposke ulice v A. Lasnikovej hiši št. 125.

Zahvala in priporočba.

Velečestitej duhovščini in cerkvenim predstojništvom izrekam za do sedaj mi skazano zaupanje svojo zahvalo in prosim mi je še dalje ohraniti ter si dozuljujem priporočati jim svojo voščeno blago z jako znižano ceno, jednako tudi stearin-sveče za cerkve na izplačanje v letnem obroku.

Voščene sveče kilo fl. 2, ali funt fl. 1.20,
Stearin-sveče kilo 1 fl. 5 kr. ali funt 60 kr.
Voščeni svitki kilo fl. 2 ali funt fl. 1.20.

Prizadevala si bodem, da svojim prejemnikom vselej ustrezam najboljše in solidno in prosim za pogoste naročbe. Ustreza se točno.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Marija Gért.

V Mariboru, v gosposkej ulici štev. 13,
ali Burggasse štev. 24.

1—2

Dobre, pravične, nepokažene voščene sveče,

za katere se daje poročstvo, iz najboljšega čistega čebelnega voska, katere izvrstno lepo in prav počasi goré, prodajata po nejnižjej ceni.

4—7

P. & R. SEEMANN,
Ljubljana, Gradišče, Vegove ulice, št. 8.